

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 września 2021 r. znak (...) -2021, nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił M. P. prawa do zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy od 2 czerwca 2021 r. do 9 sierpnia 2021 r. przypadającej w okresie po ustaniu tytułu ubezpieczenia w związku z zatrudnieniem w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż M. P. w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy, po ustaniu tytułu ubezpieczenia, kontynuuje pracę zarobkową na podstawie wcześniej zawartej umowy zlecenia z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C.. Zdaniem organu wyczerpuje to dyspozycję normy art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2021, poz.1133).

Od powyższej decyzji odwołał się M. P., domagając się przyznania zasiłku chorobowego za objęty nią okres. Wskazał, iż od 2 kwietnia 2021 r. nie wykonywał żadnych czynności z tytułu umowy zlecenia i nie otrzymywał od zleceniodawcy wynagrodzenia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie z uzasadnieniem analogicznym, jak w decyzji. Nadto organ zawniósł o przyznanie zwrotu kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. do dnia 1 czerwca 2021r. był zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jako koordynator sieci komputerowej.

Dowód: przesłuchanie M. P. w charakterze strony k. 33, zeznania świadka A. S. k. 32-33

Jednocześnie, od dnia 1 września 2011 r. łączyła go z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. umowa zlecenia obejmująca wykonywanie zadań nadzorczych nad siecią komputerową i w zakresie oprogramowania.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jest większościowym udziałowcem spółki (...).

Dowód: przesłuchanie M. P. w charakterze strony k. 33, zeznania świadka A. S. k. 32-33

Ostatnie czynności na rzecz zleceniodawcy M. P. wykonywał w dniu 1 kwietnia 2021r. Na podstawie złożonej ewidencji czynności otrzymał wynagrodzenie za ten dzień.

Dowód: przesłuchanie M. P. w charakterze strony k. 33, zeznania świadka A. S. k. 32-33, lista operacji k. 17

Od 2 kwietnia 2021 r. stał się niezdolny do pracy z uwagi na schorzenia psychiatryczne. Stan zdrowia nie pozwalał mu na świadczenie pracy zarówno u pracodawcy, jak i u zleceniodawcy.

W okresie orzeczonej niezdolności do pracy, trwającej nieprzerwanie do dnia 9 sierpnia 2021 r., nie wykonywał żadnych zadań na rzecz zleceniodawcy. Nie otrzymał za ten okres wynagrodzenia. Umowa zlecenia została rozwiązana w dniu 15 czerwca 2021 r., zaś płatnik przekazał do organu rentowego raporty rozliczeniowe z zerowym poziomem podstawy wymiaru składek za czerwiec, lipiec i październik 2021 r.

Dowód: przesłuchanie M. P. w charakterze strony k. 33, zeznania świadka A. S. k. 32-33, raporty (...) k. 23-25, wiadomość e-mail k. nienumerowana akt organu

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego okazało się uzasadnione.

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie stanowiło prawo ubezpieczonego do zasiłku chorobowego za okres od 2 czerwca 2021 r. do 9 sierpnia 2021 r. Ubezpieczony twierdził, że w tym okresie nie kontynuował działalności zarobkowej.

Organ rentowy podnosił, iż skoro po ustaniu tytułu ubezpieczenia związanego z umową o pracę zawartą ze spółką (...), ubezpieczony wciąż miał zawartą umowę zlecenia z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C., to stracił prawo do zasiłku chorobowego. Zatem istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, czy ubezpieczony powinien zostać pozbawiony prawa do zasiłku chorobowego za cały okres orzeczonej niezdolności do pracy w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2021.113 j.t.).

Zgodnie z tym przepisem, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy podejmuje lub kontynuuje działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odnosił się do formalnego występowania tytułu do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego, podczas gdy ubezpieczony zwracał uwagę na niewykonywanie żadnych czynności zarobkowych w spornym okresie w związku z umową zlecenia zawartą ze spółką (...).

Sąd przychylił się do stanowiska prezentowanego przez ubezpieczonego. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego mają na celu zapewnienie środków utrzymania ubezpieczonemu, który z różnych powodów nie ma w danym okresie możliwości uzyskiwania dochodu z działalności wykonywanej osobiście, niezależnie od tego, na jakiej podstawie. Analogiczną funkcję pełni zasiłek chorobowy zastępujący utracony zarobek. W trafnym orzeczeniu z dnia 4 czerwca 2012 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I UK 13/12 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej, zarówno tej, której wykonywanie dawało tytuł do objęcia ubezpieczeniem, jak i wykonywanej równoległe z taką działalnością, a ponadto jakiegokolwiek nowej działalności dającej źródło utrzymania. W uzasadnieniu cytowanego wyroku Sąd Najwyższy rozważał zastosowanie przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w kontekście niezdolności do pracy po ustaniu zatrudnienia, podczas gdy ubezpieczony miał jednocześnie zarejestrowaną działalność gospodarczą. Trafnie zwrócił uwagę, że wpis do ewidencji działalności gospodarczej ustanawia jedynie domniemanie jej prowadzenia, które może zostać obalone przez wykazanie, że rzekomy przedsiębiorca nie wykonuje w związku z tym żadnych czynności. W razie potwierdzenia tej okoliczności tytuł do ubezpieczenia nie powstaje, pomimo istnienia ku temu formalnej podstawy.

Nadto Sąd Najwyższy podkreślił, że „zasiłek nie przysługuje jedynie w okresie trwania wymienionych w nim [w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy] okoliczności”.

Pojęcie „innej działalności zarobkowej” z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy musi przejawiać się rzeczywistą aktywnością ubezpieczonego ukierunkowaną na uzyskanie zarobku (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, III AUa 67/99, OSA 2000/7-8/37). Potwierdzają to poglądy prezentowane przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 30 sierpnia 2001 r. (III ZP 11/01, OSP 2002/1/18) oraz Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 27 lutego 2001 r. (III AUa 91/01, OSA 2001/11/42).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że również związane stron umową zlecenia w danym okresie nie musi wiązać się z rzeczywistym podejmowaniem w jej ramach jakiegokolwiek aktywności przez zleceniobiorcę. Ciężar dowodu w tym przedmiocie spoczywa na ubezpieczonym i w przypadku M. P. obalenie domniemania faktycznego wynikającego z treści umowy okazało się skuteczne. Ubezpieczony przekonująco zeznał, że z uwagi na niezdolność do pracy, spowodowaną schorzeniami psychiatrycznymi, od 2 kwietnia 2021 r. nie realizował czynności objętych umową zlecenia, a w konsekwencji nie otrzymał wynagrodzenia. Zaznaczył, że ze względu na stan psychiczny nie był w stanie podejmować jakichkolwiek czynności zarobkowych. Ostatnie zadania, za które otrzymał należności wykonał w dniu 1 kwietnia 2021 r. Jego twierdzenia zostały potwierdzone zeznaniami świadka A. S.. Zaznaczenia wymaga, iż organ, jeszcze przed wydaniem zaskarżonej decyzji, powziął wiedzę o braku realizacji

przez ubezpieczonego umowy zlecenia, co wynika wprost ze znajdującego się w aktach organu wydruku wiadomości mailowej z dnia 10 września 2021 r. od świadka A. S.. Świadek, analogicznie jak w złożonych w toku procesu zeznaniach, wskazuje w niej, iż od 2 kwietnia 2021 r. do 15 czerwca 2021 r. ubezpieczony nie świadczył pracy w ramach umowy zlecenia. Jak wykazało postępowanie dowodowe, umowa zlecenia została rozwiązana w dniu 15 czerwca 2021 r., a więc w trakcie okresu spornego. Zleceniodawca nie dokonał wyrejestrowania ubezpieczonego z ubezpieczeń społecznych, ale składane przez niego raporty rozliczeniowe (...) za czerwiec i lipiec 2021 r. wykazują podstawę wymiaru składki na poziomie zerowym.

W tym stanie rzeczy sąd uznał, że ubezpieczony nie wykonywał w okresie od 2 czerwca 2021 r. do 9 sierpnia 2021 r. żadnych czynności w ramach umowy zlecenia łączącej go ze spółką (...), przez co nie doszło w rzeczywistości do kontynuowania przez niego działalności zarobkowej w rozumieniu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W tej sytuacji decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 14 września 2021 r. nie miała merytorycznego uzasadnienia.

W konsekwencji sąd uwzględnił odwołanie w całości i, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł o przyznaniu ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres począwszy od dnia 2 czerwca 2021 r. do 9 sierpnia 2021 r.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)